

T VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETAS
EISĖS APŽVALGA

LAW REVIEW
VYTAUTAS MAGNUS UNIVERSITY

STRAIPSNIAI – ARTICLES

Globalizacijos įtaka dėstymo metodams VDU Teisės fakultete
Doc. Dr. Julija Kiršienė

Is the insolvency of the state legitimate basis to suspend or repudiate on
international financial obligations?
Akvilė Mockienė

Ar fiziniam asmeniui, vykdžiusiam represijas sovietinės okupacijos metais, gali
būti taikoma civilinė atsakomybė už turtinę ir neturtinę žalą?
Silvija Gervienė

Ar raštiškas pranešimas bendraturčiui apie ketinimą parduoti dalį, esančią
bendrojoje nuosavybėje, yra oferta?
Kristina Belickienė

Programinės įrangos teisinės apsaugos alternatyvos
Toma Sajienė, Dr. Paulius Čerka

INFORMACIJA – INFORMATION

Žurnalo *Teisės apžvalga* straipsnių rengimo taisyklės

Turinys

Contents

<i>Julija Kiršienė</i>	Globalizacijos įtaka dėstymo metodams VDU teisės fakultete	4
	Teaching techniques of law at VMU: impact of globalization	12
<i>Akvilė Mockienė</i>	Is the insolvency of the state legitimate basis to suspend or repudiate on international financial obligations?	16
	Ar valstybės nemokumas yra pagrįstas pagrindas sustabdyti/panaikinti tarptautinių finansinių įsipareigojimų vykdymą?	51
<i>Silvija Gervienė</i>	Ar fiziniam asmeniui, vykdžiusiam represijas sovietinės okupacijos metais, gali būti taikoma civilinė atsakomybė už turtinę ir neturtinę žalą?	53
	Can natural person, who enacted repression during soviet occupation, be held liable for pecuniary and non-pecuniary damages?	94
<i>Kristina Belickienė</i>	Ar raštiškas pranešimas bendraturčiui apie ketinimą parduoti dalį, esančią bendrojoje nuosavybėje, yra oferta?	95
	Whether the information in written form to co-owner about the intention to sell the share of commonly owned property is an offer?	125
<i>Toma Sajienė ir Dr. Paulius Čerka</i>	Programinės įrangos teisinės apsaugos alternatyvos	128
	Legal protection alternatives of software	146

INFORMACIJA – INFORMATION

Žurnalo Teisės apžvalga straipsnių rengimo taisyklės	148
Rules of Making Articles for <i>Law Review</i> Journal	

Mokslinė redakcijos kolegija
Academic Editorial Board

Dr. Aušra Kargaudienė *Vyriausiasis redaktorius/Editor-in-Chief*

Vytauto Didžiojo Universiteto Teisės Fakultetas

Kaunas Lietuva

E-mail: a.kargaudiene@tf.vdu.lt

Doc. Dr. Tomas Berkmanas *Redaktorius/Editor*

Vytauto Didžiojo Universiteto Teisės Fakultetas

Kaunas Lietuva

E-mail: t.berkmanas@tf.vdu.lt

Doc. Dr. Linas Meškys *Redaktorius/Editor*

Vytauto Didžiojo Universiteto Teisės Fakultetas

Kaunas Lietuva

E-mail: l.meskys@tf.vdu.lt

Doc. Dr. Agnė Tikniūtė *Redaktorius/Editor*

Mykolo Romerio Universiteto Teisės Fakultetas

Vilnius Lietuva

E-mail: tikagne@hotmail.com

Doc. Dr. Edita Žiobienė *Redaktorius/Editor*

Vilnius Lietuva

E-mail: ziobiene@takas.lt

Darbinė redakcijos kolegija
Executive Editorial Board

Donatas Nėnius *Vyriausiasis redaktorius/Editor-in-Chief*

Vytauto Didžiojo Universiteto Teisės Fakulteto III kurso magistrantas

E-mail: donatas.nenius@fc.vdu.lt

Jurgita Barauskaitė *Vyriausiojo redaktoriaus pavaduotoja/Vice-Editor*

Vytauto Didžiojo Universiteto Teisės Fakulteto III kurso magistrantė

E-mail: jurgita.barauskaite@fc.vdu.lt

Rasa Lazaravičienė *Redaktorius/Editor*

Vytauto Didžiojo Universiteto Teisės Fakulteto III kurso magistrantė

E-mail: rasa.lazaraviciene@fc.vdu.lt

Darius Marčiulaitis *Redaktorius/Editor*

Vytauto Didžiojo Universiteto Teisės Fakulteto III kurso magistrantas

E-mail: darius.marciulaitis@fc.vdu.lt

Donatas Juodpulis *Redaktorius/Editor*

Vytauto Didžiojo Universiteto Teisės Fakulteto III kurso magistrantas

E-mail: donatas.juodpulis@fc.vdu.lt

Julius Čiegis *Redaktorius/Editor*

Vytauto Didžiojo Universiteto Teisės Fakulteto IV kurso magistrantas

E-mail: j.ciegis@fc.vdu.lt

Darius Butavičius *Redaktorius/Editor*

Vytauto Didžiojo Universiteto Teisės Fakulteto III kurso magistrantas

E-mail: darius.butavicius@fc.vdu.lt

Kaunas 2010

© **VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETAS, TEISĖS FAKULTETAS**

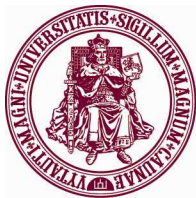
VYTAUTAS MAGNUS UNIVERSITY, FACULTY OF LAW

Adresas/Address: E. OŽEŠKIENĖS 18, Kaunas 44254, Lietuva

Tel.: 370-37-751044 (užsienyje/abroad)

8-37-751044 (Lietuvoje/in Lithuania)

Elektroninis paštas/E-mail: teisesapzvalga@vdu.lt

ŽURNALO TEISĖS APŽVALGA STRAIPSNIŲ RENGIMO TAISYKLĖS

BENDRI REIKALAVIMAI

Pateikti straipsniai „Teisės apžvalga“ turi atitikti šiuos reikalavimus:

1. Pageidautinos mokslinio straipsnio apimties ribos – iki 150 000 spaudos ženklų.
2. Straipsniai parengiami lietuvių arba kita kalba (anglų, prancūzų, vokiečių, rusų ar kt.). „Teisės apžvalgoje“ straipsniai paprastai publikuojami lietuvių kalba.
3. Autorius kartu su straipsniu turi pateikti glaustą ir išsamią straipsnio santrauką ta pačia kalba, kokia yra parengtas straipsnis. Šios santraukos apimtis – ne trumpesnė nei 600 spaudos ženklų. Santrauka ne ilgesnė nei 1 puslapis. Pateikiami straipsnyje vartojami reikšminiai žodžiai (straipsnyje anglų kalba – keywords).
4. Lietuvių kalba parengto straipsnio pabaigoje pateikiama išsami santrauka ir pagrindinės straipsnyje vartojamos sąvokos anglų kalba. Užsienio kalba parengtų straipsnių pabaigoje – santrauka ir pagrindinės sąvokos lietuvių kalba. Ši santrauka – ne trumpesnė nei 2 200 spaudos ženklų.
5. Išnašos ir citatos turi atitikti Išnašų sudarymo taisykles.
6. Straipsnį recenzuoja ne mažiau kaip du redaktorių kolegijos paskirti recenzentai. Vienas iš recenzentų – ne redaktorių kolegijos narys.
7. Straipsnio pabaigoje, po išvadų pateikiami straipsnyje naudoti literatūros šaltiniai (anglų kalba straipsnyje – literature). Literatūros sąrašas suskirstytas pagal šaltinių rūšis: knygos, periodiniai leidiniai, teisiniai dokumentai ir internetiniai šaltiniai.

IŠNAŠŲ, CITATŲ IR NUORODŲ SUDARYMO TVARKA

1. Žurnale spausdinamo teksto išnašos pateikiamos jo kiekvieno puslapio pabaigoje. Išnašose pateikiamos pastabos bei nurodoma, koku šaltiniu ar kokiais šaltiniais kiekvienu konkrečiu atveju yra remiamasi.
2. Pirmojoje išnašoje, dedamoje po autoriaus pavarde ir žymimoje skaičiumi ¹, yra pateikiama trumpa informacija apie teksto autorių. Joje gali būti pateikiama trumpa teksto istorija. Ši išnaša pateikiama po teksto turiniu pirmame puslapyje.
3. Pageidautina, kad išnašoje pirmiausia būtų pateikiamos pastabos (jeigu yra), po kurių eitų nuorodos į kitus tekstus (jeigu yra).
4. Nuoroda į kitą tekstą lietuviškame tekste pradedama santrumpa ‘žr.’, angliškame – žodžiu ‘see’. Pradėjus teksto nurodymą dedamas dvitaškis ir duomenys pateikiami vardininko linksnyje, išskyrus 12 (c) 3 bei 14 taisyklėse numatytus atvejus.
5. Nuorodose yra leidžiamos lietuviškuose, angliškuose bei tarptautiniuose teisiniuose tekstuose nusistovėjusios santrumpos. Pvz.: ‘Žin.’ – *Valstybės žinios*, ‘LR’ – Lietuvos Respublika(os), ‘CPK’ – Civilinio proceso kodeksas, ‘UN’ – United Nations ir t.t.

6. Nurodomo teksto pavadinimas pateikiamas originalo kalba. Lietuviškuose tekstuose skliausteliuose gali būti pateikiamas angliško pavadinimo vertimas į lietuvių kalbą. Nurodant į tarptautinį teisinį aktą, lietuviškuose tekstuose galima pateikti tik lietuvišką pavadinimą.
7. Originalo kalba taip pat nurodomi: leidykla, periodinio ar oficialaus leidinio pavadinimas, teisinio akto publikavimo ir identifikavimo duomenys. Kiti duomenys nurodomi žurnale spausdinamo teksto kalba.
8. Nurodomo teksto autorių pavardės pateikiamos didžiosiomis raidėmis.
9. **Nuoroda į knygą.**
 - (a) Nuorodos bendroji seka: **knygos autoriaus vardų pirmos raidės ir pavardė, knygos pavadinimas (kursyvu), tomas (jei yra), redagavimo ir vertimo duomenys (nebūtinai), leidimo duomenys (skliaustuose), puslapiai (jei reikalinga).**
Pvz.: H. L. A. HART, *Teisės samprata* (Vilnius: Pradai, 1997), p. 100-101.
 - (b) Nurodant knygos redaktorių ar redaktorius, pradžioje pateikiamos tokios santrumpos: lietuviškame tekste – ‘red.’, angliškame tekste – ‘ed.’ Žr. pavyzdį šios dalies (j) punkte.
 - (c) Nurodant knygos vertėją ar vertėjus, pradžioje pateikiamos tokios santrumpos: lietuviškame tekste – ‘vert.’, angliškame tekste – ‘trans.’
Pvz.: A. V. DICEY, *Konstitucinės teisės studijų įvadas*, vert. L. Raudienė, R. Petkus (Vilnius: Eugrimas, 1998).
 - (d) Nurodant tomą, pradžioje pateikiamos tokios santrumpos: lietuviškame tekste – ‘t.’, angliškame tekste – ‘vol.’ Jeigu tomas turi atskirą pavadinimą, jis nurodomas pateikus tomo numerį.
Pvz.: F. A. HAYEK, *Teisė, įstatymų leidyba ir laisvė*, t. 1, *Taisyklės ir tvarka*, vert. A. Degutis (Vilnius: Eugrimas, 1998), p. 35-37.
 - (e) Jeigu knyga turi daugiau nei tris autorius, redaktorius ar vertėjus, yra pateikiamos vieno asmens vardų pirmos raidės ir pavardė (to, kurio pavardės pirmoji raidė abėcėline tvarka yra pirmesnė) toliau pateikiant tokias frazes: lietuviškame tekste – ‘ir kiti’, angliškame tekste – ‘et al.’
Pvz.: V. MIKELĖNAS ir kiti, *Civilinė teisė* (Kaunas: Vija, 1998).
 - (f) Jeigu knyga neturi autoriaus, jo vietoje analogiškai pateikiami redaktoriaus ar redaktorių vardai ir pavardės, pabaigoje pateikiant atitinkamas santrumpas.
 - (g) Jeigu knyga neturi nei autoriaus, nei redaktoriaus, nuoroda pradedama nuo knygos pavadinimo.
 - (h) Knygos leidimo duomenis sudaro leidimo vieta (miestas), leidykla, leidimo metai. Jeigu negalima nustatyti knygos leidimo vietos ar leidyklos, vienas iš šių duomenų gali būti nenurodomas. Prieš nurodant leidimo duomenis gali būti pateikiamas leidimo numeris.
Pvz.: J. C. GRAY, *Nature and Sources of Law*, antras leidimas (Niujorkas, 1921).
 - (i) Knygos pavadinimo pabaigoje, padėjus dvitaškį, gali būti nurodomos teksto specifikacijos. Pvz.: ‘monografija’, ‘tarptautinės konferencijos medžiaga’ ir t.t. Žr. pavyzdį toliau einančiame punkte.

- (j) Straipsnį knygoje galima nurodyti vietoje knygos autoriaus duomenų analogiškai pateikiant straipsnio autoriaus duomenis bei prieš knygos pavadinimą kabutėse nurodant straipsnio pavadinimą; toliau nuorodos seka nesikeičia.

Pvz.: A. ŠAKOČIUS, „Teisinio reguliavimo pagrindai viešajame administravime“, *Viešasis administravimas: monografija*, red. A. Raipa (Kaunas: Technologija, 1999).

10. Nuoroda į periodinį leidinį.

- (a) Nuorodos bendroji seka: **straipsnio autoriaus vardų pirmos raidės ir pavardė, straipsnio pavadinimas (kabutėse), periodinio leidinio pavadinimas (kursyvu), leidinio duomenys (skliaustuose), bei puslapis ar puslapiai (jei reikalinga).**

Pvz.: J. IMBRASAITĖ, „Išlygos žmogaus teisių sutartims“, *Teisės apžvalga* (1999, Nr. 1), p. 59; G. ALKSNINIS, „Lyderis klupinėja ties politikos abėcėle“, *Lietuvos rytas* (1999 11 13, Nr. 45(365)).

- (b) Lietuvoje išleisto leidinio duomenis sudaro leidinio išleidimo data arba metai ir leidinio numeris. Ne Lietuvoje išleisto leidinio duomenys nurodomi pagal atitinkamoje valstybėje ar organizacijoje nusistovėjusias taisykles arba pagal aukščiau nurodytas taisykles.

Pvz.: S. SCHAUER, “Formalism”, *97 Yale Law Journal* 509 (1988); L. L. FULLER, “The Case of the Speluncean Explorers”, *62 Harvard Law Review* 616 (1949).

- (c) Jeigu straipsnis neturi autoriaus, nuoroda pradedama nuo straipsnio pavadinimo.

11. Nuoroda į teisinį dokumentą.

- (a) Nacionalinis teisinis aktas.

- 1) Nuorodos bendroji seka: **akto pavadinimas (jei nėra tekste), aktą priėmusi institucija bei akto forma (nebūtinai), oficialus leidinys, oficialaus publikavimo duomenys (skliaustuose) bei straipsnis, straipsniai ar puslapiai (jei reikalinga).**

Pvz.: LR Socialinių paslaugų įstatymas, *Žin.* (1996, Nr. 104-2367); *Žin.* (1996, Nr. 119-2772); Dėl dalies valstybės turto perdavimo savivaldybių nuosavybėn tvarkos (LR Vyriausybės nutarimas), *Žin.* (1995, Nr. 79-1828).

- 2) Po akto pavadinimu skliaustuose gali būti nurodoma oficialių pakeitimų paskutinė data.

Pvz.: LR Civilinis kodeksas (oficialus tekstas su pakeitimais iki 1998 m. rugsėjo 10 d.), *Žin.* (1964, Nr. 19-138).

- 3) Nurodžius tam tikrą straipsnį, skliaustuose gali būti nurodoma jo redakcijos priėmimo data.

- 4) Nurodant į netekusį galios teisinį aktą po akto pavadinimu skliaustuose nurodomi nutarimo, kuriuo aktas neteko galios, duomenys.

- 5) Lietuvoje priimto akto oficialaus publikavimo duomenis sudaro publikavimo oficialiame leidinyje metai, leidinio numeris bei dokumento eilės numeris. Kitose valstybėse priimtų aktų publikavimo duomenys nurodomi pagal tose valstybėse nusistovėjusią tvarką.

- (b) Tarptautinis teisinis aktas.

- 1) Nuorodos bendroji seka: **akto pavadinimas, aktą priėmusi institucija bei akto forma (nebūtinai), priėmimo vieta, priėmimo data, oficialus leidinys, kuriame aktas yra publikuotas, ir publikavimo duomenys bei straipsnis, straipsniai, ar puslapiai (jei reikalinga).**
Pvz.: Geneva Protocol On Arbitration, Ženeva, 1923 09 24, publikuotas 27 *L.N.T.S.* 157 (1924).
 - 2) Jei yra nurodytas oficialus leidinys, kuriame aktas yra publikuotas, ir publikavimo duomenys, akto priėmimo vieta bei priėmimo data gali būti nenurodomos. Neesant oficialaus leidinio bei publikavimo duomenų, akto priėmimo vieta ir data nurodomos būtinai.
 - (c) Byla.
 - 1) Lietuvoje išspręsta byla nurodoma tokia seka: **asmuo v. asmenį (kursyvu), bylą sprendęs teismas, teismo skyrius (nebūtinai), bylos duomenys (skliaustuose).**
Pvz.: *Pepsico Eesti AS p. UAB Samsonas*, Lietuvos apeliacinis teismas (1999, Nr. 2TA-44).
 - 2) Baudžiamosiose bylose vienos iš šalių vietoje nurodoma Valstybė. Administracinėse bylose vienos iš šalių arba abiejų šalių vietose nurodomos atitinkamos valdžios institucijos.
Pvz.: *Valstybė p. A.Kierą*, Lietuvos Aukščiausiasis Teismas, (1995, Nr. 2K-257).
 - 3) Lietuvoje išspręstos bylos duomenis sudaro sprendimo byloje priėmimo metai bei bylos numeris. Prieš nurodant ne Lietuvoje išspręstą bylą informuojama apie šalį ar instituciją, kurioje ta byla buvo išspręsta, po to dedamas dvitaškis, ir pagal taisyklės, taikomas atitinkamoje šalyje ar institucijoje, originalo kalba pateikiama byla.
Pvz.: Žr. JAV bylą: *McCulloch v. Maryland*, 17 U.S. (4 Wheat.) 316 (1819).
 - 4) Angliškuose tekstuose JAV išspręstos bylos gali būti nurodomos nenurodant šalies.
 - (d) Nuoroda į teisinį dokumentą, atspausdintą knygoje ar periodiniame leidinyje, atliekama pagal nurodymo į knygą ar leidinį taisyklės.
Pvz.: J. G. MERRILLS, "Decisions on the European Convention on Human Rights during 1991", *B.Y.B.I.L.* (1991), p. 485; V. BERGER, *Europos žmogaus teisių teismo jurisprudencija*, red. P. Kūris (Vilnius: Pradai, 1997), p. 57.
12. Nuoroda į internetinę svetainę.
- (a) Nuorodos bendroji seka: **teksto autoriaus vardų pirmos raidės ir pavardė, teksto pavadinimas, puslapiai (jei reikalinga), šaltinio suradimo internetinėje svetainėje data (pageidautina), pilnas internetinės svetainės adresas.**
 - (b) Jeigu nurodoma į internete esančią knygą ar periodinio leidinio straipsnį, kiek įmanoma pilniau išpildomos atitinkamo teksto nurodymo taisyklės.
 - (c) Jeigu nurodoma į internetinėje svetainėje esantį teisinį aktą, iki pateikiant pilną internetinės svetainės adresą, pateikiami: akto pavadinimas, aktą priėmusi institucija bei akto forma (nebūtinai), akto duomenys bei straipsniai (jei

reikalinga). Lietuvoje išspręstos bylos atveju pateikiami šie duomenys: šalys, bylą išsprendęs teismas, bylos duomenys.

- (d) Lietuvoje priimto akto duomenis sudaro priėmimo data bei numeris; ne Lietuvoje priimto akto (ar išspręstos bylos) duomenys pateikiami pagal atitinkamoje valstybėje nusistovėjusias taisykles arba nurodomi duomenys, leidžiantys pakankamai pilnai identifikuoti interneto svetainėje nurodytą tekstą.

Pvz.: LR Energetikos įstatymas, 1995 03 28, Nr. I-828, 1-3 str. // [žiūrėta 1998.10.12] <www.lrs.lt>; US Code, Title 9, (1992) // <www.internationalADR.com>

13. Nurodymo į pasikartojančius šaltinius taisyklės.

- (a) Pirmą kartą šaltinis turi būti nurodomas pilnai.
- (b) Jeigu prieš tai buvusioje išnašoje buvo pilnai ar sutrumpintai minimas tam tikras šaltinis, toliau einančioje išnašoje tas pats šaltinis gali būti nurodomas lietuviškame tekste fraze ‘ten pat’, angliškame – santrumpa ‘id.’ Puslapiai ar straipsniai tokios nuorodos atveju gali keistis.
- (c) Jeigu prieš daugiau nei vieną išnašą esančioje išnašoje buvo pilnai minimas tam tikras šaltinis, vėliau lietuviškuose tekstuose jis gali būti nurodomas tokia išnašos seka: Žr. išnaša Nr. ... : *sutrumpinti identifikaciniai duomenys*. Sutrumpinti identifikaciniai duomenys yra tokie nuorodos duomenys, kurie leidžia pakankamai pilnai nustatyti anksčiau nurodytą tekstą. Pvz.: autoriaus duomenys; autoriaus duomenys ir sutrumpintas teksto pavadinimas; teksto pavadinimas ir pan. Puslapiai ar straipsniai tokios nuorodos atveju gali keistis. Jei prieš daugiau nei vieną išnašą esančioje išnašoje buvo tik nurodomas šaltinis ir tik vienas šaltinis, ir jeigu nesikeičia puslapiai ar straipsniai, vėliau tas šaltinis nurodomas tokia išnašos seka: Žr. išnašą Nr. Angliškuose tekstuose šiais atvejais vartojama frazė “*supra note*” ir jos mechanizmas.

Pvz.: ¹ Žr.: W. M. REYNOLDS et al., *Conflict of Laws: Cases, Materials and Problems* (Matthew Bender & Co., 1990), p. 587.

² Dėl teritorijos suskirstymo Lietuvoje žr.: LR Teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymas, *Žin.* (1994, Nr. 60-1183), 1 str.

³ Žr. ten pat.

⁴ Žr. ten pat, 4 str.

⁵ Žr. išnašą Nr. 1: W. M. REYNOLDS, p. 722.

14. Nuoroda į kitus tekstus.

Dėl nurodymo į šiose taisyklėse nenumatytus šaltinius tariamasi su žurnalo redakcija atskirai.

15. Literatūros sąrašo sudarymo taisyklė.

Šaltinio pirmojo autoriaus vardo pirmos raidės ir pavardės inversija (kiti autoriai rašomi paprastai), šaltinio pavadinimas, tomas, redagavimo ir vertimo duomenys (nebūtinai), leidimo duomenys (skliaustuose).

Pvz.: AMBRASIENĖ, D., E. BARANAUSKAS ir kiti, *Civilinė teisė. Prievolių teisė* (Vilnius: MRU, 2009).